

Voksenopplæring

Kommunene bruker rundt 2 milliarder kroner til Voksenopplæring. De statlige tilskuddene blir gradvis mer basert på objektive kriterier. Kommunene må selv sørge for å legge til rette tilbudet slik at midlene blir brukt effektivt og målene med undervisning blir nådd.

Evaluering av kostnader, organisering og måloppnåelse

AGENDA har lang erfaring med evalueringer av tjenester, programmer og organisasjoner, og med sammenlikninger av kostnader på kommunenivå. Vi har evaluert voksenopplæring og annen undervisning i flere kommuner.

Vår bistand til kommunene gjøres i nær dialog med oppdragsgiver og tilpasses kommunens størrelse og oppgavens kompleksitet. Bistanden kan også omfatte utforming av tiltak som kan redusere kostnadene inkludert i reorganisering av tilbudet og samarbeid med nabokommuner.

Større økonomisk ansvar

Kommunal voksenopplæring omfatter grunnskoleopplæring og spesialundervisning til voksne og opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere. Tilbudet skal blant annet bidra til at innvandrere skal kunne komme seg i jobb og klare seg selv. Våre analyser vil kunne bidra til å svare på følgende spørsmål:

- Hvordan er voksenopplæringen prioritert i forhold til andre kommuner?
- Er driften av voksenopplæringen kostnadseffektiv?
- Hvilken betydning har omleggingen av den statlige finansieringen for balansen mellom inntekter og utgifter?
- Har kommunen et fornuftig nivå på satsene for de som selv betaler tilbudet?

Svaret på spørsmålene vil gi kommunene et godt grunnlag for utvikling og budsjettering av tilbudet.

Kostnadseffektiviteten

For voksenopplæringen gir KOSTRA en indikasjon på kostnadseffektiviteten i den enkelte kommune. Ved henvendelse til AGENDA kan du få en oversikt over hvor store utgifter kommunene hadde pr. deltaker i 2006. Vi gjør oppmerksom på at rapporteringen fra enkelte kommuner kan være mangelfull. Det viser seg at utgiftene pr. innbygger og pr. bruker av tjenestene er svært forskjellig fra kommune til kommune.

Kostnadsanalyser

Vi kan utarbeide selvkostkalkyler for tilbudene som blir utarbeidet på grunnlag av kommunenes egne regnskaper og annen informasjon fra kommunen. Kostnadene kan sammenliknes med tilsvarende data fra andre kommuner fra tidligere prosjekter.

For voksenopplæringen er det viktig å vite hvordan kostnadene fordeler seg på ulike tilbud:

- Norsk og samfunnsfag (gratis og betaler selv)
- Spesialundervisning
- Grunnskole

Man bør vite hvordan utgiftene fordeles på:

- Lønn undervisning
- Andre driftsutgifter
- Bygninger
- Administrasjon

Vår erfaring er at det er mange kommuner som ikke har god nok oversikt over kostnadene. Slike oversikter er nyttig som grunnlag for egen styring og ved kjøp av tjenester fra andre offentlige og private leverandører.

Budsjetter og budsjettmodell

De statlige overføringene blir gradvis i større grad basert på antall personer bosatt i kommuner med rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Vi kan bistå i analyser av hvilke konsekvenser omleggingen får for balansen i kommunens økonomi.

Vi har utviklet en egen budsjettmodell som gir en fremskriving av økonomien for ulike typer tilbud. Kommunene vil kunne bruke vår modell etter avtale og/eller vi kan lage årsbudsjett og økonomiplan for kommunen. Eventuelt kan vi lage det første detaljerte budsjettet som senere kan revideres og oppdateres av kommunen selv.

Kostnadstilpasning - utvikling av tiltak

Bistanden kan også omfatte tiltak som kan redusere kostnadene inkludert reorganisering av tilbudet og samarbeidet med nabokommuner. Noen kommuner kan spare på bedre styring mens andre kanskje bør bruke mer for å nå målene og for å unngå at kommunene får høye utgifter til sosialhjelp.

Vi har gode erfaringer med å nedsette en arbeidsgruppe som får i mandat å utforme tiltak. Når målene for tiltakene er spesifisert kan en gruppe utarbeide alternative løsninger med en vurdering av konsekvenser av tiltakene. Det kan være aktuelt med befaringer til andre kommuner som har etablert gode løsninger.

Vi kan støtte slike grupper og de kan rapportere etter våre maler som sikrer gode beskrivelser og en entydig prioritering. På det grunnlaget kan man prioritere tiltakene og gi politikerne en begrunnet innstilling om hva som bør gjøres.

For mer informasjon - kontakt Per Schanche - per.schanche@agenda.no